

Titulació	Tipus	Curs
Egiptologia	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Josep Cervello Autuori

Correu electrònic: josep.cervello@uab.cat

Equip docent

Jose Lull García

Oliver Cano Da Cunha

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'objectiu general d'aquest mòdul és que l'estudiant es familiaritzi amb les escriptures jeroglífica i hieràtica, el seu funcionament i les seves particularitats, de manera que sigui capaç de llegir textos egipcis clàssics funeraris, àulics i literaris, sobre suports diversos, en ambdós sistemes d'escriptura.

Competències

- Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
- Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
- Identificar els quatre sistemes d'escriptura egípcies (jeroglífic, hieràtic, demòtic i copte) i conèixer-ne els usos, les cronologies, els signes, la paleografia i el funcionament.
- Interpretar críticament textos com fonts històriques i culturals.
- Llegir, traduir, analitzar gramaticalment, interpretar críticament i editar textos de l'egipci antic, l'egipci mitjà i neoegipci de diferents gèneres i sobre diferents suports.
- Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
- Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
2. Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
3. Demostrar coneixements bàsics d'escriptura hieràtica amb vistes a la lectura de textos.
4. Interpretar críticament fonts epigràfiques de l'egipci mitjà (i egipci antic).
5. Llegir, traduir, analitzar gramaticalment i interpretar textos epigràfics de l'egipci antic (orígens i Regne Antic).
6. Llegir, traduir, analitzar gramaticalment i interpretar textos epigràfics de l'egipci mitjà (Regnes Mitjà i Nou).
7. Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
8. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
9. Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
10. Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Continguts

A. PALEOGRAFIA

A. CLASSES TEÒRIQUES

Aquesta part del mòdul reprèn l'anàlisi de les escriptures jeroglífica i hieràtica iniciat a la matèria "Iniciació a l'escriptura jeroglífica i a la llengua egípcia clàssica" del mòdul Llengua Egípcia I.

1. La paleografia jeroglífica: definició i diacronia
2. La paleografia hieràtica: definició i diacronia
3. L'escriptura jeroglífica: particularitats de signes i grafies; evolució d'alguns signes
4. L'escriptura hieràtica: signes i funcionament

B. CLASSES PRÀCTIQUES

1. Exercicis de lectura de paraules i oracions en hieràtic
2. La paleografia, tant jeroglífica como hieràtica, es practica amb la lectura d'oracions i textos en els mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I

NOTA: Els coneixements de paleografia s'avaluen en els treballs, proves i exàmens dels mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I, així com en els treballs i exàmens d'epigrafia d'aquest mòdul.

B. EPIGRAFIA

A. CLASSES TEÒRIQUES

1. Introducció a l'epigrafia egípcia
2. Suports i tècniques epigràfiques. L'epigrafia digital
3. La prosopografia
4. La titulatura faraònica
5. El cursus honorum i la titulatura dels particulars
6. Primers textos epigràfics reials i privats
7. La fórmula i el menú d'ofrenes
8. Principals fórmules epigràfiques
9. Esteles i inscripcions reials del Regne Antic
10. L'epigrafia funerària reial i privada del Regne Antic
11. Esteles i inscripcions reials dels Regnes Mitjà i Nou
12. L'epigrafia funerària reial i privada dels Regnes Mitjà i Nou

B. CLASSES PRÀCTIQUES I AVALUACIÓ CONTÍNUA

1. Lectura, traducció, anàlisi gramatical i interpretació de textos epigràfics sobre diversos suports, parant especial atenció al seu context espacial (localització, iconografia relacionada) i històric
2. Dos treballs en grup: traducció i comentari de textos epigràfics

C. EXÀMENS

Dos exàmens

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials teòriques i pràctiques amb suport de les TIC	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Exàmens	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories i intervencions i exposicions a classe	10	0,4	1, 2, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball personal de l'estudiant	150	6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Especificació de en què consisteix l'ACTIVITAT AUTÒNOMA

a) Estudi (estudiar es aquell procés o conjunt d'activitats personals o grupals que condueixen a saber coses i a poder explicar-les de manera coherent i ordenada, oralment o per escrit).

b) Treball personal: consulta de gramàtiques, diccionaris, edicions de textos i obres de referència en el camp de la filologia egípcia; traducció, anàlisi i interpretació de textos; preparació de treballs en grup; preparació d'intervencions i presentacions a classe; portar al dia la carpeta de l'estudiant; preparació d'exàmens.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories de seguiment i carpeta de materials i exercicis	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
2 exàmens	60%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
2 treballs en grup	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Sistema d'avaluació del mòdul

A la taula, no s'especifiquen les hores de dedicació a cada activitat perquè poden variar d'una persona a una altra. Les hores totals aproximades de treball personal de l'estudiant s'especifiquen a la taula de la secció de "Metodologia".

L'avaluació consistirà en tres tipus d'activitats:

1) Exàmens d'epigrafia (vegeu secció "Continguts"). Els coneixements de paleografia s'avaluen en els treballs, proves i exàmens dels mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I, així com en els treballs i exàmens d'epigrafia d'aquest mòdul. Excepte per causes justificades, els/les estudiants de la modalitat virtual realitzaran els exàmens en sincronia amb el grup de la modalitat presencial, en connexió per Microsoft Teams i amb la càmera activada. Quan això no els sigui possible, acordaran amb els professors el dia i l'hora de realització de l'examen, que seran el més propers possible als de l'examen original.

2) Intervencions, correcció d'exercicis i presentacions a classe. Lliurament d'exercicis per correcció.

3) Dos treballs en grup. Els grups seran de dues o tres persones. La nota dels treballs en grup serà la mateixa per a les dues o tres persones que integren el grup.

4) Tutories de seguiment i carpeta de materials i exercicis.

Pel que fa al procediment de revisió de qualificacions, en el moment de realització de cada activitat d'avaluació els professors informaran l'alumnat del mateix.

Pel que fa a les recuperacions de proves i exàmens, els professors acordaran amb l'alumnat les dates, que hauran d'estar compreses dins del mes següent a la realització de la prova o examen original. Podran presentar-se a la recuperació també aquells/es estudiants que, tot i haver aprovat una prova o examen, desitgin pujar nota. En principi, els treballs i activitats que l'estudiant realitza autònomament no estan subjectes a recuperació.

Aquest mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" quan no hagi completat l'avaluació del mòdul, és a dir, quan no hagi fet alguna de les activitats obligatòries d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'una activitat d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquesta activitat d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en les activitats d'avaluació d'un mateix mòdul, la qualificació final d'aquest mòdul serà 0. Això val també per a l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA), en qualsevol de les seves fases, en la realització d'activitats, exercicis i treballs, que no està permès en aquest mòdul.

Bibliografia

A. EPIGRAFIA I PALEOGRAFIA

Caminos, Ricardo A.; Fischer, Henry G. 1976. *Ancient Egyptian Epigraphy and Paleography. The Recording of Inscriptions and Scenes in Tombs and Temples*. New York: The Metropolitan Museum of Art.

Davies, Vanessa; Laboury, Dimitri (eds) 2020. *The Oxford Handbook of Egyptian Epigraphy and Palaeography*. Oxford: Oxford University Press.

Fischer, Henry G. 1986. *L'écriture et l'art de l'Égypte ancienne. Quatre leçons sur la paléographie et l'épigraphie pharaoniques*. Paris: PUF.

B. EPIGRAFIA

Bibliografia bàsica

Al-Ayedi, Abdul Rahman 2006. *Index of Egyptian Administrative, Religious and Military Titles of the New Kingdom*. Ismailia: Obelisk Publications.

Beckerath, Jürgen von 1999. *Handbuch der altägyptischen Königsnamen*. Münchner Ägyptologische Studien 49. Mainz: Philipp von Zabern.

Collier, Mark; Manley, Bill 1998. *How to Read Egyptian Hieroglyphs*. London: The British Museum Press (trad. esp. 2000. *Introducción a los jeroglíficos egipcios*. Madrid: Alianza).

Fischer, Henry G. 1985. *Egyptian titles of the Middle Kingdom*. New York: Metropolitan Museum of Art.

Jones, Dilwyn 2000. *An Index of Ancient Egyptian Titles, Epithets and Phrases of the Old Kingdom*. BAR International Series 866. 2 vols. Oxford: Archaeopress.

Quirke, Stephen 2004. *Titles and Bureaux of Egypt 1850-1700 BC*. Egyptology 1. London: Golden House Publications.

Ranke, Hermann 1952. *Die ägyptischen Personennamen*. 2 vols. Glückstadt-Hambourg: J.J. Augustin.

Scheele-Schweitzer, Katrin 2014. *Die Personennamen des Alten Reiches*. Philippika. Marburger altertumskundliche Abhandlungen 28. Wiesbaden: Harrassowitz.

Taylor, Jeannette A. 2001. *An index of Male Non-Royal Egyptian Titles, Epithets & Phrases of the 18th Dynasty*. London: Museum Bookshop Publications.

Ward, William A. 1982. *Index of Egyptian administrative and religious titles of the Middle Kingdom*. Beirut: American University of Beirut.

Bibliografia complementària

The Australian Centre for Egyptology Reports (sèrie)

- Bowman, Alan; Crowther, Charles (eds) 2020. *The Epigraphy of Ptolemaic Egypt*. Oxford: Oxford University Press.
- Doxey, Denise M. 1998. *Egyptian Non-Royal Epithets in the Middle Kingdom: A Social and Historical Analysis*. *Probleme der Ägyptologie* 12. Leiden-Boston-Köln: Brill.
- Fischer, Henry G. 1996. *Varia Nova*. New York: The Metropolitan Museum of Art.
- Galán, José Manuel 2002. *El imperio egipcio. Inscripciones, ca.1550-1300 a.C..* Madrid: Trotta /Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.
- Landgráfová, Renata 2011. *It is my good name that you should remember*. *Egyptian Biographical Texts on Middle Kingdom Stelae*. Prague: Czech Institute of Egyptology.
- Lapp, Günter 1986. *Die Opferformel des Alten Reiches*. *DAIK-Sonderschrift* 21. Mainz: Philipp von Zabern.
- Leprohon, Ronald J. 2013. *The Great Name*. *Ancient Egyptian Royal Titulary*. *Writings from the Ancient World* 29. Atlanta: Society of Biblical Literature.
- Moreno García, Juan Carlos (ed.) 2013. *Ancient Egyptian Administration*. *Handbuch der Orientalistik* 104. Leiden-Boston: Brill.
- Stauder-Porchet, Julie 2017. *Les autobiographies de l'Ancien Empire égyptien: étude sur la naissance d'un genre*. *Orientalia Iovaniensia analecta* 255. Louvain: Peeters.
- Strudwick, Nigel C. 1985. *The Administration of Egypt in the Old Kingdom. The Highest Titles and their Holders*. *Studies in Egyptology*. London: KPI.
- Strudwick, Nigel C. 2005. *Texts from the Pyramid Age*. *Writings from the Ancient World* 16. Atlanta: Society of Biblical Literature.
- Vértes, Krisztián 2017. *Digital Epigraphy*. Chicago: Oriental Institute, University of Chicago.
<https://oi.uchicago.edu/sites/oi.uchicago.edu/files/uploads/shared/docs/Digital-Epigraphy.pdf> /
<https://www.digital-epigraphy.com/publications/digital-epigraphy-second-edition-by-krisztian-vertes-and-the-epigr>
- Ziegler, Christiane 1990. *Catalogue des stèles, peintures et reliefs égyptiens de l'Ancien Empire et de la Première Période Intermédiaire. Vers 2686-2040 avant J.-C.* (Musée du Louvre, Département des Antiquités Égyptiennes). Paris: Editions de la Réunion des musées nationaux.
- C. PALEOGRAFIA**
- Paléographie hiéroglyphique (série; IFAO)
- Barbotin, Christophe 2025. *Le monde par les hiéroglyphes. Une approche de la pensée des anciens Égyptiens*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Cervelló Autuori, Josep; Orriols-Llonch, Marc 2024. Introduction. In: Cervelló Autuori, Josep; Orriols-Llonch, Marc (eds.) *Signs, Language, and Culture. The Semograms of the Pyramid Texts between Iconicity and Referential Reality*: 1-35. *Harvard Egyptological Studies* 26. Leiden-Boston: Brill.
- Gosline, Sheldon L. 1999. *Writing Late Egyptian Hieratic. A Beginner's Primer*. Winona Lake: Eisenbrauns.
- Möller, Georg 1927-1945. *Hieratische Lesestücke für den akademischen Gebrauch*. 3vols. Leipzig: J.C. Hinrichs.
- Möller, Georg 1909-1927. *Hieratische Paläographie*. Leipzig: J.C. Hinrichs.
- Regulski, Ilona 2010. *A Palaeographic Study of Early Writing in Egypt*. *Orientalia Lovaniensia Analecta* 195. Leuven-Paris-Walpole: Peeters.

Schrauder, Julienne; Laudenklos, Frederic 2011. Neue Paläografie des Mittelägyptischen Hieratisch. Berlin: Epubli.

Programari

JSesh, programa per a escriure jeroglífics.

Es pot descarregar de manera gratuïta de: <https://jsesh.qenherkhopeshef.org/>

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	anual	tarda